

Niet meer dan een nogal banale boodschap

TONEEL Naar Damascus van Toneelgroep Amsterdam. Stadsschouwburg. Aldaar t/m 12 april, 6 t/m 10 mei en 23/24 mei, tournee.

De gastregies van Pierre Audi bij Toneelgroep Amsterdam zijn als spaarzame maar verplichte bezoeken van verre familie, met wie na het uitwisselen van wederzijdse beleefdheden nog maar bitter weinig te bespreken over blijft. De directeur van de De Nederlandse Opera en het Holland Festival maakte bij Toneelgroep Amsterdam eerder de weinig gedenkwaardige voorstellingen *Timon van Athene* (1995) en *Oidipous* (2001), en ook *Naar Damascus* wil maar geen sprankelend theater worden.

Audi koos voor een sterk symbolisch en psychologisch stuk van de Zweedse schrijver August Strindberg (1849-1912), die de demonen van zijn midlifecrisis probeerde te bezweren.

De hoofdpersoon uit *Naar Damascus* heeft geen naam, maar net als Strindberg is hij een schrijver die vrouw en kinderen heeft verlaten, worstelt met alcoholisme en schulden, en geen letter meer op papier kan krijgen.

De beschrijving van zijn psychose en de ontmoeting met een nieuwe vrouw wordt gekoppeld aan het verhaal van de apostel Paulus, die op weg naar Damascus door Christus werd geroepen.

De schrijver wordt knap gespeeld door Jacob Derwig. In een rol die larmoyant had kunnen worden, weet hij met zijn intelligentie en zijn beschouwende speelstijl de juiste relativering aan te brengen – een lichtheid die doet denken aan zijn schitterende rol in *Hoofd zonder wereld* van 't Barre Land.

Hij beweegt zich in een decor van geplooidoede doeken en metalen roosters waarin door de andere acteurs met loden ernst over Vrijheid, Geluk en Menselijke Waardigheid wordt gesproken.

Kitty Courbois en Hugo Koolschijn weten in dat strenge keurslijf mooie kleine rollen neer te zetten. Vooral Courbois' begeleiding van de schrijver door zijn hallucinaties en visioenen levert een mooie scène op.

Karina Smulders weet met haar fotooestel en haar gele jarenvijftig-jurkje de intellectuele mannenfantasie van vrouwenhater Strindberg niet te overstijgen.

Pas aan het eind, als Chris Nietvelt in een kleine bijrol een mooi Frans lied zingt en het woord neemt, wordt de verstikkende serieusheid van de voorstelling even opgeheven.

Het is de hele santenkraam aan theatrale middelen die Audi inzet: heen en weer rennende acteurs, contrasterende speelstijlen, op en neer bewegende doeken, visioenen en hallucinaties, een gigantische versie van het schilderij *Bekering op weg naar Damascus* van Caravaggio en ijle muziek van Harry de Wit. Maar uiteindelijk leidt het tot weinig meer dan de nogal banale boodschap dat we in dit leven het geluk krijgen samen met de ellende, en dat als je in dit leven zekerheid wilt, je dan moet kiezen voor de dood.

SIMON VAN DEN BERG

Jacob Derwig en Karina Smulders in *Naar Damacus* van Toneelgroep Amsterdam. Hij imponeert, zij wat minder.

FOTO JAN VERSWEYVELD